

El finançament, primer **escull**

A Catalunya,
Govern i oposició,
excepte el PP,
defensen la necessitat
de millorar un sistema
de finançament
que ofega
l'economia catalana.
La victòria del PSOE
a Espanya hauria
de facilitar l'entesa amb
l'executiu de Maragall.
Això no obstant,
les veus que arriben
des del Govern
de Madrid no auguren
una negociació fàcil.

Quan encara no havia començat pràcticament ni a funcionar el nou executiu de José Luis Rodríguez Zapatero, el Govern de la Generalitat de Catalunya rebia els primers senyals que les negociacions per a un nou sistema de finançament no serien tan fàcils. El ministre d'Administracions Públiques, Jordi Sevilla, anunciava que s'ajornava fins la propera legislatura espanyola l'aplicació d'un nou sistema de finançament autonòmic. Començava llavors un seguit de declaracions, contradecoracions de diferents ministres que matisaven, rectificaven i redirigien aquella primera informació.

El president de la Generalitat, Pasqual Maragall, advertia, el dia de Sant Jordi, que Catalunya no podria suportar per més temps l'actual sistema de finançament. Maragall admetia que era un tema complex, però que, per contra de l'opinió del ministre Sevilla, caldria abordar-lo aquest mateix any per intentar avançar-hi "tant com sigui possible".

El president de la Generalitat de Catalunya té raó quan afirma que el del finançament és un tema complex. I ho és perquè en els pactes de govern entre el PSC, ERC i ICV-EUiA, hi ha inclòs el compromís d'abordar en aquesta legislatura la millora del sistema d'obtenció de recursos. Aquest mateix compromís, alhora, forma part del programa electoral de les formacions que integren avui el Govern català. L'acord tripartit en matèria de finançament (vegeu el requadre) preveu, entre altres punts, la creació d'una agència tributària catalana, que recapiti els impostos de Catalunya, la participació en part d'aquests ingressos, la millora de les inversions en infraestructures. També la millora del finançament hauria de servir per a resoldre el dèficit de la sa-

nitat. La despesa sanitària al Principat és un dels llasts més greus que arrossega l'executiu de Maragall i que pot saturar les finances catalanes.

Un pas clau per al tripartit. La reforma del sistema d'obtenció d'ingressos és vital per al Govern de Maragall. Del fracàs o l'èxit d'aquesta reforma depèn, en bona mesura —tal com ho han expressat diferents representants de les formacions polítiques que integren l'executiu— que el programa del tripartit pugui tirar endavant o no. Al seu favor, compta amb l'hegemonia política a Catalunya a favor de la millora del sistema de finançament. Totes les forces, excepte el PP, demanen un nou model. El PSC, malgrat que no defensa el pacte fiscal, sí que considera necessari trobar noves fórmules per a obtenir recursos que tendeixin a equiparar les autonomies de règim comú amb les de règim foral (el País Basc i Navarra). ERC, sòcia de govern del PSC, veu en l'acord tripartit un pacte de mínims i defensa un model més ambiciós, basat en el concert econòmic cooperatiu, semblant al que tenen el País Basc i Navarra, en el qual el Govern català ingressaria tots els impostos generats a Catalunya i pagaria a l'estat en concepte dels serveis que aquest presti. Un model que coincideix amb el que avui també defensa CiU, de pacte fiscal. Aquestes dues formacions volen que el nou Estatut blindi aquest sistema. Per últim, ICV-EUiA també reivindica un model similar al del concert econòmic, amb les portes obertes a la solidaritat interterritorial entre les diferents comunitats autònomes.

L'executiu català confia molt en la presència al Govern espanyol de José Montilla, com a ministre d'Indústria, Turisme i Comerç. Montilla, primer se-

cretari del PSC, va ser un dels principals actors en les negociacions que van fer possible l'acord de govern tripartit. De manera que el ministre coneix molt bé què s'hi juga l'executiu català i la seva formació.

En contra, el Govern de la Generalitat té les reticències tradicionals del PSOE a cedir competències en matèria d'autogovern i de finançament. Les declaracions de Jordi Sevilla són només un exemple, però no l'únic. I demostren allò que sempre ha estat una constant, la resistència del Govern espanyol a introduir qual-sevol millora en l'autogovern de les anomenades nacions històriques.

El president de la Generalitat, Pasqual Maragall, tot i reconèixer que les negociacions sobre el finançament es poden allargar, és optimista i confia en la bona predisposició del ministre d'Economia, Pedro Solbes.

Fins ara, qualsevol reivindicació catalana de millora dels ingressos havia topat

El president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, amb el líder d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, i el del PP català, Josep Piqué, l'únic del Parlament que no reivindica la millora del sistema de finançament de la Generalitat de Catalunya, el passat 23 d'abril, diada de Sant Jordi.

amb un bloc de gel a Madrid. Ara, per primera vegada, el president de la Generalitat de Catalunya i el de l'executiu espanyol tenen el mateix color polític. L'evolució d'aquesta negociació, doncs, pot determinar, no sols les finances de

l'economia del Principat, sinó també la dinàmica de la política catalana, especialment pel resituament del PSC en el mapa polític i la seva relació amb el PSOE.

Enric Rimbau

El que diu el pacte de govern català sobre el finançament autòmic

L'"Acord de govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya", signat entre PSC, ERC i ICV-EUiA, el passat 14 de desembre, preveu en matèria de finançament:

—“La Generalitat adoptarà les mesures apropiades per tal de procedir de manera immediata a la seva revisió, i en tot cas dins la present legislatura.”

—“La necessària revisió de l'acord de finançament actual es realitzarà a partir de la tasca de la comissió mixta de valoracions estat-Generalitat [...], com a òrgan bilateral de negociació i aprovació de les relacions fiscals entre la Generalitat de Catalunya i el Govern central.”

—“La Generalitat crearà l'Agència Tributària de Catalunya. Aquesta Agència serà responsable de la recaptació dels impostos propis, cedits i compartits. L'Agència establirà les formes de coordinació i consorciació que calguin amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària, i, si és el cas, amb els responsables de la gestió dels impostos a la resta de l'estat. Anualment, el Govern de Catalunya publicarà un informe sobre els fluxos econòmics distingint entre l'aportació a la prestació de serveis per part de l'estat i l'aportació als mecanismes de solidaritat amb la resta de comunitats autònomes.”

—“La Generalitat tindrà una participació en percentatges a determinar sobre la totalitat dels impostos pagats pels ciutadans de Catalunya (IRPF, IVA, societats, especials i altres) [...] i disposarà de responsabilitat tributària i capacitat normativa.”

—“Els ingressos per habitant de la Generalitat tendiran a equiparar-se progressivament als obtinguts en aplicació dels

sistemes de concert i conveni vigents en les comunitats autònomes forals.”

—“Els ingressos disponibles per a la Generalitat per la prestació dels seus serveis s'atindran a allò que estableix l'article 45 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, i respondran a un criteri d'igualtat d'ingressos per capita.” “[...] En el cas de la sanitat caldrà contemplar també l'existència de centres d'excel·lència i el nombre d'usuaris desplaçats d'altres CCAA.”

—“La inversió en infraestructures de l'estat a Catalunya es fixarà amb tendència a equiparar-se al percentatge del PIB, tenint en compte la compensació apropiada pels dèficits acumulats.”

—“La Generalitat contribuirà a la solidaritat amb les altres CCAA de l'estat [...]” “A efectes de calcular aquest esforç de solidaritat, es computarà com a contribució a l'estat l'excés de preus públics i peatges pagats per Catalunya per sobre del que li correspon a la vista de la mitjana espanyola en aquests conceptes. El resultat dels mecanismes de solidaritat serà revisat quinquenalment per tal de verificar-ne els efectes.”

—“L'aplicació d'aquests criteris ha de permetre avançar progressivament en la reducció del dèficit fiscal de Catalunya amb l'estat, de manera que en el termini de deu anys aquest s'equipari al de territoris de nivell de renda similar en altres països europeus.” “[...] El Govern es compromet a la publicació i actualització anual dels estudis sobre la balança fiscal de Catalunya, així com a una àmplia divulgació dels seus resultats.”

—“Aquest acord vincula el Govern en la negociació de la reforma del nou model de finançament autòmic durant la propera legislatura.”